

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 27. september 2013

FVM 189

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2013

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2014 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen
- *Politisk enighed*
KOM (2013) 598

Side 2

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2013
- *Orienterende debat*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 8

3. (Evt.) Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Cape Town, Sydafrika, den 18.-25. november 2013
- *Orienterende debat*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 10

4. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

Forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimulighederne i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter

- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2013) 649, KOM (2013) 648 og KOM (2013) 650

Side 13

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 17.-18. oktober 2013

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2014 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen KOM (2013) 598

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. september 2013. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omfatter fastsættelse af fiskerimulighederne for de kommercielt vigtigste bestande i Østersøen i form af TAC/kvoter samt bestemmelser vedrørende havdage (begrænsning af fiskeindsatsen) for 2014. I forhold til 2013 indebærer forslaget en reduktion i fiskerimulighederne efter torsk og sild i den vestlige Østersø samt rødspætte og brisling, mens kvoterne for torsk og sild i den østlige Østersø øges. Kvoten på laks er uændret. Antal havdage for torskefiskeriet i vestlig og østlig Østersø reduceres med henholdsvis 10 % og 8,5 %, og medlemsstaternes mulighed for omfordeling af supplerende indsats til enkelte fartøjer reduceres ligeledes fra 15 til 10 %.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 598 af 21. august 2013 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2014 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen. Forslaget er oversendt til Rådet den 26. august 2013 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2013 med henblik på opnåelse af politisk enighed

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionens forslag om fastsættelse for 2014 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen fastsætter fangst- og indsatsbegrænsninger (antal havdage) for EU-fiskeriet med henblik på at sikre et miljømæssigt og økonomisk bæredygtigt fiskeri på kort og lang sigt.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne i Østersøen udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) i kombination med de principper for TAC¹-fastsættelse afhængig af de enkelte bestandes tilstand, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2014² (Kommissionens politikerkklæring). Disse principper angiver et

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

² Jf. Kommissionens meddelelse til Rådet vedrørende høring om fiskerimuligheder for 2014, KOM (2013) 319 af 30. maj 2013

hierarki af strategier for TAC-fastsættelsen. Hvis der foreligger en forvaltningsplan følges denne, ellers lægges MSY³ til grund, idet en gradvis opnåelse af MSY i visse tilfælde kan accepteres. For bestande uden analytisk bestandsvurdering ("data limited stocks") vil rådgivningstilgangen baseret på kvalitative data blive lagt til grund for TAC-fastsættelsen. I Østersøen gælder sidstnævnte alene for rødspætte samt sild i den botniske bugt.

EU/Rusland

EU og Rusland indgik den 10.-12. juli 2006 en aftale om samarbejde på fiskeriområdet og om bevarelse af de levende marine ressourcer i Østersøen. Aftalen blev ratificeret af EU den 4. juni 2009 og gælder i første periode i seks år. EU og Rusland har ikke opnået enighed om fordelingsnøglerne for fælles bestande⁴, hvilket betyder, at EU's rådighedsmængder for bestande fælleles med Rusland også i 2014 vil blive fastsat selvstændigt. Kommissionen har, hvor det er relevant i forslaget til TAC/kvoter, fraregnet de teoretiske russiske fangstmængder.

Fiskerimuligheder

Forslaget indebærer, at fiskerimulighederne efter torsk i vestlig Østersø reduceres med 15 % og stiger i østlig Østersø med 7 % i overensstemmelse med den flerårige plan⁵. Kommissionen forventes senere på året at fremsætte forslag til en revideret forvaltningsplan for torsk omfattende sild og brisling, hvor der tages højde for den biologiske interaktion mellem arterne. Planen vil endvidere indeholde en revision af målene for torskebestandene baseret på fiskeri i henhold til princippet om MSY.

Endvidere vil kvoterne i henhold til forslaget om TAC/kvoter 2014 for sild i den vestlige Østersø, brisling og rødspætte blive reduceret, mens kvoterne for en række sildebestande, herunder sild i den østlige Østersø, vil blive sat op. Kommissionen foreslår laksekvoten fastsat på samme niveau som i 2013 i overensstemmelse med sit fremsatte forslag om en flerårig plan for laksebestanden i Østersøen⁶. Andelen af bestande, der befiskes på MSY-niveau, vil blive forøget fra 3 til 5 ud af 7 kendte bestande.

ICES ændrede sidste år bestandsopdelingen for rødspætte. Rødspætte i Østersøen er således blevet opdelt i to bestande; én bestand i Kattegat og dele af den vestlige Østersø samt én bestand i den resterende del af Østersøen. Som hidtil præsenterer Kommissionen et samlet forslag til kvoten for rødspætte i Østersøen, hvor kvoten på baggrund af rådgivningen for de såkaldte "data limited stocks"⁷ og de faktiske fangster fra 2012 foreslås reduceret med 12 %.

Nedenfor er angivet en samlet oversigt over fiskerimuligheder for 2014.

³ Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

⁴ EU's fælles bestande med Rusland er: Sild i den centrale Østersø, torsk i den østlige Østersø, laks og brisling. I 2010 blev der opnået enighed om fordelingsnøglerne for laks (russisk andel: (ICES-områder 22-32) = 1,9 % og (ICES-område 32) = 9,30 % og brisling (russisk andel: 10,08 %). For torsk og sild i den centrale Østersø er EU positionen, at de russiske andele baseret på de historiske niveauer svarer til henholdsvis 5 og 9,50 %.

⁵ Jf. Rådets forordning nr. 1098/2007 om en flerårig plan for torskebestandene i Østersøen.

⁶ Jf. Kommissionens forslag om en flerårig plan for laksebestanden i Østersøen, KOM (2011) 470 af 12. august 2011

⁷ "Data limited stocks" betegner rådgivningen for bestande, hvor der ikke foreligger en analytisk bestandsvurdering. Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) har i 2012 udarbejdet en ny rådgivningstilgang for disse bestande, som i højere grad bygger på tilgængelige kvalitative data. Rådgivning indeholder en kvantificeret anbefaling i den udstrækning, det er muligt baseret på fangster.

Oversigt over den biologiske rådgivning⁸, Kommissionens forslag til TAC/kvoter og anvendt princip, procentuel ændring 2013-2014 samt konsekvenser for Danmark

Art (område)	Biologisk rådgivning (ICES/STECF) (tons, procentuel ændring, princip)	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2014 (tons)	Princip	Procentuel ændring 2013-2014 (%)	DK kvote og andel af EU TAC 2014 (tons/%)
Sild i den vestlige Østersø (22-24)	19.754 (-23) (MSYt)	Bestanden er i lavproduktiv fase. Lav rekruttering og fiskeridødelighed, men over MSY.	19.754	MSYt	-23	2.769 (14 %)
Sild i den centrale Østersø (25-27, 28.2, 29 og 32)	159.080 (+40) (MSY)	Bestanden fiskes i henhold til MSY niveau, og fiskeridødeligheden er i 2012 estimeret under MSY.	143.500	MSY	+59	3.157 (2 %)
Torsk i den østlige Østersø (25-32)	65.900 (+2) (plan) 101.758 (+37) (MSY)	Bestanden er i fremgang og under MSY niveau, dog lige over fiskeridødelighedsmålet i forvaltningsplanen i 2012. Nedgang i vægt og kannibalisme – især i område 25. Forskel mellem mål for dødelighed i plan og MSY.	65.934	Forvaltningsplan forskel mellem mål i nuværende forvaltningsplan og MSY.	+7	15.147 (22 %)
Torsk i den vestlige Østersø (22-24)	17.037 (-15) (plan), 8.800 (-56) (MSY), 11.300 (-44) (MSYt)	Fiskeridødeligheden har været svagt faldende og bestanden er på et tilsyneladende stabilt niveau. Bestandsniveauet tilskrives dog for en stor del indvandrende torsk fra den østlige Østersø. Der anbefales særlige tiltag for at beskytte den oprindelige bestand i Bælthavet (område 22), der er på et relativt lavt niveau. Stor forskel mellem mål for dødelighed i plan og MSY.	17.037	Forvaltningsplan, stor forskel mellem mål i nuværende forvaltningsplan og MSY.	-15	7.436 (43 %)
Rødspætte	"Data limited stock" +20 % = 2.224 tons i Kattegat (10 % reserveres til Kattegat = område 21) og dele af vestlig Østersø, (+20 % = 1000 tons) for resterende del af Østersø	ICES rådgiver om en stigning i bestandens størrelse på 76 % (område 21-23), og i område 24-32 er der ligeledes konstateret en stor stigning i fangstraterne på de videnskabelige togter. ICES tager udgangspunkt i de faktiske fangster, hvor en + 20 % rådgivning resulterer i en nedgang i den for-	3.002	"Data limited stock" Udgangspunkt i de faktiske fangster 2012 + anbefalingen for de to omfattede bestande.	-12	2.151 (71 %)

⁸ Den videnskabelige rådgivning fra ICES er i prioriteret rækkefølge baseret på: Forvaltningsplaner, MSY-konceptet (dvs. fiskeri baseret på MSY eller gradvis opnåelse af MSY (MSYt) og forsigtighedsprincippet. For rødspætte følger rådgivningen konceptet for "data limited stocks". ICES rådgivningen omfatter både russiske og EU andele af fælles bestande med Rusland (torsk og sild i østlige Østersø, brisling samt laks).

Art (område)	Biologisk rådgivning (ICES/STECF) (tons, procentuel ændring, princip)	Kort biologisk status	Kommissionens forslag for 2014 (tons)	Princip	Procentuel ændring 2013- 2014 (%)	DK kvote og andel af EU TAC 2014 (tons/%)
		slåede TAC.				
Laks (22-31) (stk.)	78.000 (-55) (MSY baseret på floder) 108.421 (0) (plan, ekskl. urapporterede fangster)	ICES rådgiver en kommerciel TAC på 78.000 stk. laks for 2014. Hvis der ikke var indregnet den estimerede misrapportering, underrapportering og discard, vil der være basis for at kunne øge TAC'en i 2014.	108.421	Kommende forvaltningsplan, indregnet urapporterede fangster grundet bedre kontrol, jf. STECF.	0	22.467 (20 %)
Brisling	247.000 (-10) (MSY)	Bestanden har i det sidste 5 år været relativt konstant. Den estimerede fiskeridødelighed for 2012 er faldet til 0,29, hvilket er blandt de laveste i de seneste 10 år. F_{MSY} for bestanden på 0,29 er nået. Ud fra en flerartsbetragtning rådgiver ICES, at områdebaseret forvaltning af både sild og brisling er nødvendig for dels at sikre fødegrundlaget for torsk og dels for at give en højere vækst af sild og brisling. Dette betyder, at fiskeriet af brisling skal mindskes i områder med mange torsk (område 25/26), og tilsvarende øges i de andre områder.	222.102	MSY	-11	21.909 (9 %)

Forslaget indeholder endvidere uændrede regler for år-til-år fleksibilitet.

Fiskeriindsatsregulering

Kommissionen foreslår en reduktion af havdagene i både vestlig og østlig Østersø, idet fiskeridødeligheden ligger over målene, som defineret i torskeforvaltningsplanen. Begrænsningen på maksimalt 163 havdage i vestlig Østersø og 160 havdage i østlig Østersø sættes ned med 10 % og 8,5 % til henholdsvis 147 og 146 dage. Muligheden for at tildele supplerende havdage til op til 15 % af fartøjerne i Østersøen på nationalt niveau, som blev indført i 2011, reduceres til 10 % af fartøjerne.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC'erne for 2014, er det af økonomisk betydning for fiskerne, at kvoterne for torsk og sild i vestlig Østersø samt brisling nedsættes, mens de foreslåede forøgelse af torsk og sild i østlig Østersø ikke er af tilsvarende positiv betydning for den danske flåde, dels grundet forskellige fiskerisegmenter, dels en mindre dansk andel af disse bestande. Fiskeriindsatsbegrænsningerne vurderes endvidere at kunne få negative konsekvenser for visse fiskeres indtjeningsmuligheder. På langt sigt forventes forslaget at kunne sikre et mere optimalt udbytte i silde- og torskefiskeriet og derved sikre større lønsomhed i erhvervet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri).

Danmark Fiskeriforening finder, at forslaget vil sætte fiskeriet under unødvendigt hårdt pres. Foreningen har generelt udtrykt sig kritisk over for ICES biologiske rådgivning på flere punkter, ligesom foreningen finder det problematisk, at gennemførte benchmark-assesments for visse arter grundlæggende har ændret på vurderingen af bestandene. Foreningen er imod Kommissionens forslag om reduktion af havdage og reduktionen i den nationale fleksibilitet i havdagene. For torsk i den vestlige Østersø foreslår foreningen en uændret TAC set i forhold til TAC for 2013 i lyset af bestandens størrelse. Foreningen finder ikke, at der er begrundelser for at indføre særlige reguleringer for at beskytte torsk i Bælthavet (underområde 22) og påpeger, at den positive udvikling i biomassen gør, at man bør observere udviklingen i det kommende år. For torsk i østlig Østersø kan foreningen støtte Kommissionens forslag. For sild i den vestlige Østersø finder foreningen, at TAC skal fastsættes uændret i forhold til 2013. For sild i den centrale Østersø støtter foreningen en forhøjelse, men kan acceptere en betydelig mere begrænset forhøjelse på 15 % end Kommissionens forslag på en stigning på 59 %, forudsat at TAC for brisling fastsættes uændret i forhold til 2013. For brisling er foreningen imod en reduktion af fiskeriet i underområde 25-26 (som nævnt af ICES), da det ifølge foreningen vil have en meget negativ virkning for mindre fartøjer, der er afhængige af dette fiskeri og henviser til, at Danmark alene fisker 10-15 % af brislingekvoten i områderne. Med hensyn til rødspætte finder foreningen, at bestandsudviklingen må medføre en forhøjelse af TAC og finder, at denne forhøjelse kan være på 20 %. Foreningen støtter Kommissionens forslag vedrørende TAC for laks.

Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri kan ikke støtte forslaget om at reducere TAC med 11 % for brisling og ønsker en uændret TAC på 250.000 tons for 2014. Foreningen begrundes ønsket i en relativt stabil bestand af brisling og en faldende fiskedødelighed.

WWF Verdensnaturfonden hilser det velkomment, at Kommissionens forslag i vid udstrækning afspejler den videnskabelige rådgivning, at rådgivningen også omfatter en flerartstilgang, og at den forsøger at inkorporere de påvirkninger, som forskellige bestande har på hinanden. Dog finder WWF det bekymrende, at de fleste af de kommercielle fiskebestande i Østersøen stadig ikke er inden for rammerne af langsigtede forvaltningsplaner. For så vidt angår torsk i den vestlige Østersø bemærker foreningen, at forslaget følger forvaltningsplanen, men at der, såfremt MSY-målet skulle følges, skulle der ske en yderligere kvotereduktion. Det påpeges også, at betydelige fangster i det rekreative fiskeri efter torsk bliver taget i det rekreative fiskeri. Med hensyn til de pelagiske bestande er brisling og sild primære fødeemner for torsk, hvilket indebærer, at foreningen udtrykker bekymring for, at fiskeriet på disse arter kan føre til fødemangel for torsk i den østlige Østersø i områderne, hvor tætheden af torsk er historisk høj. Med hensyn til laks i område 22-31 finder WWF, at TAC bør fastsættes til 78.000 laks. Samtidig finder foreningen, at TAC for laks er afhængig af foranstaltninger, der kan stoppe fejlrapporteringer og ulovligt fiskeri suppleret med en række andre tiltag. Foreningen understreger behovet for en snarlig vedtagelse af forvaltningsplanen for laks.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte hensigten om fortsat at sikre et bæredygtigt fiskeri og finder det positivt, at andelen af bestande, der fiskes på niveau med det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY), er stigende i Østersøen.

Som generelt princip kan regeringen tilslutte sig, at kvoterne i Østersøen fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, MSY-målsætningen i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik, samt forvaltningsplaner.

Regeringen finder, at forvaltningsplanen for torsk har været et vigtigt redskab i genopbygningen af torskebestandene i såvel den østlige som vestlige Østersø. Det er glædeligt, at målene i forvaltningsplanen er opfyldt for den østlige bestand, og regeringen støtter en TAC-fastsættelse for torsk i overensstemmelse med forvaltningsplanen for torsk. Der er dog behov for en revision af den eksisterende plan, der på en række områder ikke er tidssvarende. Dette gælder såvel tilpasningen til MSY-mål som en række forvaltningsmæssige forhold.

Regeringen finder, at fastsættelse af havdagene i overensstemmelse med den flerårige forvaltningsplan for torsk de seneste to år ville have medført, at havdagene kunne være på et højere niveau end tilfældet er i dag. Kommissionen bør følgelig opfordres til at genberegne dagene baseret på forvaltningsplanen for de seneste tre år. Med henblik på fortsat at sikre balance mellem fartøjernes tilladte fiskeriindsats og fiskerimulighederne efter torsk bør muligheden for national tildeling af supplerende havdage (subsidiært) som minimum bibeholdes på de nuværende 15 %. Muligheden vil især kunne tilgodese mindre (garn)fartøjer, der fisker kystnært, og som på grund af et mere tidskrævende fiskeri har brug for flere havdage for at kunne opfiske den tildelte kvote. Regeringen hæfter sig i denne forbindelse ved, at ICES/STECF har vurderet, at den nuværende begrænsning af fiskeriindsatsen i Østersøen ikke har betydning for fiskeridødeligheden, der effektivt forvaltes alene via TAC/kvotesystemet.

Med henblik på at opnå en bedre forvaltning arbejder man fra regeringens side fremadrettet på en ændring af de tekniske bevaringsforanstaltninger, som indebærer, at mindstelandsstørrelsen for torsk reduceres fra 38 cm til 35 cm, hvilket vurderes at reducere udsmid i Østersøen betydeligt og være et vigtigt tiltag i lyset af det kommende discardforbud i Østersøen.

Med hensyn til rødspætte afspejler Kommissionens forslag efter regeringens opfattelse ikke bestandens positive udvikling de seneste to år. I lyset heraf finder regeringen, at der er grundlag for, at TAC for rødspætte vil kunne fastsættes uændret i forhold til 2013.

Regeringen finder, at forøgelsen i TAC for sild i den centrale Østersø bør være mindre end Kommissionens foreslåede 59 %'s forøgelse i TAC med henblik på at undgå for store år-til-år udsving i TAC samt for at sikre bedre fødegrundlag for andre bestande.

Regeringen finder det vigtigt, at fiskeriet efter laks baseres på en bæredygtig udnyttelse af bestanden, hvilket skal ses i sammenhæng med det fremlagte forslag til en forvaltningsplan for laks i Østersøen og bedre kontrolforanstaltninger.

Endelig finder regeringen, at Kommissionen snarest bør fremlægge forslag til en ny flerartsforvaltningsplan for torsk, sild og brisling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der kan opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2013.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 20. september 2013. Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2014 KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Forberedelse af konsultationer mellem EU og Norge er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2013 for at identificere og drøfte væsentlige emner i de forestående konsultationer med Norge om fastlæggelse af fiskerimuligheder for 2014.

Baggrund

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en rammeaftale, og parterne har siden 1978 indgået to årlige kvote-aftaler ("protokoller") for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og i Skagerrak. Der er tale om aftaler, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste bestande i de to farvande. Derudover sker der en afbalanceret udveksling af kvoter for en række ikke fælles forvaltede eller eksklusive bestande i farvandene vest for de britiske øer, i Nordsøen, ved Grønland samt i Barentshavet.

Første runde af konsultationerne mellem EU og Norge finder sted den 18.- 22. november 2013, mens anden runde er fastsat til den 2.- 6. december 2013.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. oktober 2013 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Konsultationerne er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Aftalerne mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC (den samlede tilladte fangstmængde) for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, rødspætte, kuller, hvilling, sej, sild og makrel aftalt langsigtede forvaltningsplaner eller fælles forvaltningsprincipper, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen så som brisling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis samt blåhvilling i alle farvande og arktisk torsk, rødfisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen er derfor også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Fremdrift i forhandlingerne om makrel må også i år forventes behandlet under EU-Norge-konsultationerne. For 2010-2013 har det ikke været muligt for de fire parter at nå til enighed om fordelingen af makrelbestanden. I januar 2010 indgik Norge og EU en 10-årig aftale om den relative fordeling af makrel mellem de to parter, og i 2011, 2012 og 2013 indgik EU og Norge en bilateral aftale, der fastsatte fiskerimuligheder (TAC) for de to parter i makrelfiskeriet. Igennem en årrække frem til og med 2009 indgik Færøerne en kyststatsaftale med Norge og EU. Før 2009 havde Færøerne godt 4,9 % af kvoten, men brød i 2010 med forvaltningsregimet og satte Færøernes kvote på ca. 14,9 % af den TAC, som den videnskabelige rådgivning anbefalede. For 2011 svarede den kvote, som Færøerne egenhændigt havde sat, til ca. 23,2 % af den samlede mængde, som den videnskabelige rådgivning anbefalede. Færøerne har fastsat tilsvarende mængde for fiskeriet i 2012 og 2013. Island har ikke tidligere været en del af aftaleregimet, men har grundet en efter islandsk opfattelse større forekomst af makrel i islandsk farvand de seneste år forøget sit fiskeri af makrel meget kraftigt. Således fastsatte Island en kvote i 2012 og 2013 svarende til ca. 23 % af den kvote, som den videnskabelige rådgivning har anbefalet. Den bilaterale aftale mellem Norge og EU beslaglagde i 2012 og 2013 90 % af kvoten. Resultatet er således et markant overfiskeri af makrelbestanden i 2012 og 2013.

Af de fælles forvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, kuller, mørksej og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, jomfruhummer og "andre arter" i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvote.

For torsk i Nordsøen og Skagerrak har Det Internationale Havforskningsråd (ICES) i rådgivningen for 2014 anført, at bestanden fortsat er lille, men i svag stigning. Rekrutteringen er imidlertid fortsat ringe. Fiskeridødeligheden (F) er reduceret siden 2000 og var i 2012 på 0,39, netop under målet i forvaltningsplanen på 0,4. Dermed overgår man i 2014 fra forvaltningsplanens genopretningsfase til den langsigtede fase. ICES rådgiver ud fra forvaltningsplanen om en maksimal landingsmængde på 28.809 tons⁹, hvilket er en reduktion på 9 % i forhold til TAC for 2012 (31.801 tons). Dermed vil F falde yderligere til 0,21, hvilket er tæt på MSY-målet¹⁰ estimeret til 0,19, og gydebiomassen (SSB) vil stige med 45 %.

Som led i en mulig revision af EU-Norge-forvaltningsplanen har man bedt ICES evaluere bæredygtigheden af to scenarier, der for begges vedkommende i 2014 vil indebære en TAC-fastsættelse med udgangspunkt i F på 0,4 og dermed en TAC-forøgelse på 58 % samtidig med, at SSB stiger med ca. 19 %. TAC-stigningen vil dog i denne situation blive begrænset til 20 %, da forvaltningsplanen indeholder en bestemmelse om maksimale årlige udsving på +/- 20 %. ICES vil levere rådgivning om de to scenarier i oktober 2013.

For de øvrige vigtigste bestande i Nordsøen og Skagerrak rådgiver ICES følgende; Rødspætte +15 %, kuller -15%, mørksej -15%, sild -2%. Det forventes, at de fælles forvaltningsplaner for torsk, hvilling og sild skal revideres.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

⁹ ICES anbefaling omfatter også den østlige del af Den Engelske Kanal, ICES-område VIIId.

¹⁰ Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

Konsekvenser

Sagen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Danske fiskere fanger en betydelig del af de danske EU-kvoter i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Væsentlige ændringer i fangstmulighederne vil derfor have betydning for fiskerierhvervets økonomi.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) vil blive hørt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for en drøftelse i Rådet om retningslinjer for EU's forhandlingsposition forud for forhandlingerne med Norge. Regeringen støtter fastsættelse af kvoterne for 2014 på grundlag af videnskabelig rådgivning, MSY-målsætningen i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik samt forvaltningsplaner.

Man arbejder fra dansk side for, at der også for 2014 afsættes en begrænset kvotepræmie til fartøjer der fisker under fuld dokumentation efter torsk samt eventuelt flere arter i Nordsøen og i Skagerrak (indtil et udsnidsforbud kan træde i kraft).

Regeringen arbejder for, at balancen i den gensidige udveksling af fiskerimuligheder tilvejebringes ved, at EU ikke køber den fulde mængde torsk i Barentshavet, som Norge, jf. EØS-aftalen, er forpligtet til at tilbyde EU, og at betalingen herfor overvejende sker ved overførsler fra farvandsområder uden for Nordsøen.

Regeringen finder, at en vis stabilitet og dermed forudsigelighed er at foretrække ved fastlæggelse af flerårige forvaltningsplaner frem for udelukkende at gå efter en kortsigtet maksimering af udbyttet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De berørte medlemsstater forventes under drøftelsen af kommende konsultationer mellem EU og Norge om fiskerimuligheder for 2014 at tilkendegive deres holdning til status for forhandlingerne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. (Evt.) Forberedelse af årsmøde i Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) i Cape Town, Sydafrika, den 18.-25. november 2013

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

EU er medlem af Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT), som er ansvarlig for bevaring af tun og tunlignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet. Blandt EU's medlemsstater fisker bl.a. Frankrig, Italien, Spanien Grækenland, Malta og Cypern i området. ICCAT afholder sit årsmøde den 18.-25. november 2013.

Baggrund

Den Internationale Kommission for bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet (ICCAT) afholder sit årsmøde den 18.-25. november 2013.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug- og fiskeri) den 17. – 18. oktober 2013 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Sagen er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU deltager i en række regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, der danner ramme for et regionalt samarbejde om bevarelse og forvaltning af tunbestande. EU har været medlem af ICCAT siden november 1997. ICCAT er ansvarlig for bevaring af tun og tun-lignende arter i Atlanterhavet og Middelhavet.

Kontraherende parter i ICCAT er foruden EU: Algeriet, Angola, Barbados, Brasilien, Canada, Côte d'Ivoire, Storbritannien¹¹, Filippinerne, Frankrig¹², Gabon, Ghana, Guatemala, Guinea, Honduras, Island, Japan, Kap-Verde, Kina, Kroatien, Libyen, Marokko, Mexico, Namibia, Nicaragua, Norge, Panama, Rusland, Sao Tome og Principe, Senegal, Sydafrika, Sydkorea, Trinidad og Tobago, Tunesien, Tyrkiet, Uruguay, USA, Vanuatu, Venezuela og Ækvatorialguinea.

Blandt EU's medlemsstater fisker blandt andet Frankrig, Italien, Spanien, Grækenland, Malta og Cypern i området. Danmark udøver ikke fiskeri efter tun eller andre arter omfattet af ICCAT's reguleringer.

Rådet vedtog forud for det årlige møde i ICCAT i 2008 et mandat til Kommissionen med fastlæggelse af EU's holdning på mødet og fremtidige møder. Ifølge dette mandat skal EU inden for rammerne af ICCAT:

- Forvalte ressourcerne i henhold til forsigtighedsprincippet.
- Sikre at ICCAT-anbefalinger er i overensstemmelse med ICCAT konventionen.
- Fremme ensartede forvaltningstiltag med foranstaltninger, som er implementeret i andre regionale fiskeriorganisationer.
- Tilstræbe synergi med EU's eksterne relationer i øvrigt.
- Sikre at EU's internationale forpligtelser respekteres.

Endvidere skulle EU generelt arbejde for, at ICCAT vedtager følgende foranstaltninger i nødvendigt omfang:

- Bevarings- og forvaltningstiltag baseret på den bedste videnskabelige rådgivning.
- Foranstaltninger, der garanterer proportionalitet mellem fiskeriindsats og fiskerimuligheder.
- Tekniske bevaringsforanstaltninger, herunder mindstestørrelser og lukkede områder.
- Monitering, kontrol og overvågning.
- Effektive og proportionale handelsforanstaltninger.
- Revision af organiseringen af ICCAT.

¹¹ På vegne af Storbritanniens oversøiske områder i regionen.

¹² På vegne af Frankrigs oversøiske områder i regionen.

Endelig indeholdt mandatet elementer, som EU skulle arbejde for i relation til almindelig tun (revideret i 2010).

ICCAT vedtog i 2006 en genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og i Middelhavet. Planen er en 15-årig plan, der begyndte i 2007 og fortsætter til 2022. Planen indeholder blandt andet betingelser for fiskeriet, bestemmelser om fiskerikapacitet, visse tekniske bestemmelser, herunder lukkede perioder og mindstemål samt kontrolforanstaltninger. På det årlige møde i ICCAT i 2012 blev genopretningsplanen revideret og styrket. Der blev endvidere og i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning fastsat en TAC på 13.400 tons pr. år fra 2013, indtil TAC'en ændres som følge af videnskabelig rådgivning.

Genopretningsplanen er implementeret ved Rådets forordning (EF) nr. 302/2009 om en flerårig genopretningsplan for almindelig tun i det østlige Atlanterhav og Middelhavet, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 500/2012.

Endvidere blev der vedtaget visse andre foranstaltninger på årsmødet i 2012. EU fremlagde igen forslag til forbud mod fiskeri efter sildehaj, men forslaget fandt ikke støtte. Mulige fremskridt for så vidt angår hajer forventes nu knyttet til drøftelserne om ændring af ICCAT konventionen, herunder udvidelse af kompetenceområdet til også at omfatte hajer.

På det kommende møde i ICCAT forventes drøftet blandt andet forvaltningen af forskellige vigtige ICCAT-arter, samt det igangsatte arbejde om ændring af ICCAT-konventionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Der foreligger ikke information om forslag til nye ICCAT forvaltningsforanstaltninger, der vil kunne have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) vil blive hørt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt bestræbelserne på at sikre et bæredygtigt fiskeri efter tun og andre bestande inden for ICCAT's forvaltningsområde.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. **Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,**

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, og

Forslag til Rådets forordning om fordeling af de fiskerimuligheder i henhold til protokollem mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter.

KOM (2013) 649, KOM (2013) 648 og KOM (2013) 650

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen paraferede den 24. juli 2013 en ny fiskeriprotokol med Marokko, der giver EU's fiskefartøjer mulighed for fiskeri af blandt andet tun, sardin, makrel, hestemakrel, ansjos og senegalesisk kulmule i Marokkos fiskerizoner, som også giver adgang til visse fiskerimuligheder ud fra Vestsahara. Protokollen tager sigte på at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeriressourcerne på det miljømæssige, økonomiske og sociale plan. Protokollen indebærer en øgning af fiskeriet af det industrielle pelagiske fiskeri og et mindre fald i antal fartøjer. Den finansielle modydelse er fastsat til 30 mio. € (224 mio. kr.) per år i de 4 år protokollen løber. Hertil kommer ca. 10 mio. € (75 mio. kr.) årligt fra rederne.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 649, KOM (2013) 648, og KOM (2013) 650 af 23. september 2013 fremsendt forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimulighederne i henhold til protokollen mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter. Forslaget er endnu ikke oversendt til Rådet i en dansk sprogudgave.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, og TEUF artikel 218, stk. 6, litra a og stk. 7 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Marokko har forhandlet om indgåelse af en ny fiskeriprotokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem EU og Marokko om EU's adgang til fiskeri ud for Marokko. Aftalen er en af de største af EU's fiskeripartnerskabsaftaler.

Den 25. februar 2011 paraferede Marokko og EU en protokol om en etårig forlængelse af den hidtidige fiskeriprotokol knyttet til fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko. Rådet vedtog den 12. juli 2011 en midlertidig anvendelse af fiskeriprotokollen mellem EU og Marokko. Den endelige vedtagelse af fiskeriprotokollen krævede Europa-Parlamentets samtykke, men Europa-Parlamentet vedtog den 14. december 2011 en beslutning om ikke at godkende den etårige forlængelse af fiskeriprotokollen. I lyset heraf kunne den pågældende fiskeriprotokol ikke endeligt indgås mellem EU og Marokko, hvorfor den midlertidige anvendelse af protokollen ophørte, og fiskeriet blev bragt til ophør.

Forhandlingsmandat

Den 14. februar 2012 vedtog Rådet et forhandlingsmandat til Kommissionen om at føre forhandlinger om en ny fiskeriprotokol.

Med henblik på at sikre fremme af bæredygtigt og ansvarligt fiskeri såvel som at bidrage til streng overholdelse af folkeretten, indeholdt Rådets forhandlingsmandat til Kommissionen følgende forhandlingsmål:

- Der skal sikres adgang til marokkanske fiskerizoner og de nødvendige fiskeritilladelser til EU-fartøjer, som fisker i de pågældende zoner.
- Det skal sikres, at adgang til fiskeressourcer er baseret på kriterier, som sikrer passende økonomisk udbytte for EU, idet der tages højde for tidligere udnyttelse af fiskerimuligheder.
- Den sektorpolitiske dialog skal styrkes for at fremme indførelsen af en ansvarlig fiskeripolitik i tråd med landets politikmål.
- Der skal tages behørigt hensyn til den bedste videnskabelige rådgivning med henblik på at sikre og fremme den miljømæssige bæredygtighed af fiskeriaktiviteter, udelukkende målrettet "overskudsressourcer", idet der tages særligt hensyn til, at nogle af bestandene er fælles bestande (med andre tredjelande) og til de forskellige flåder (udenlandske og lokale), som udnytter disse.
- Der skal tages behørigt hensyn til relevante forvaltningsplaner, vedtaget af regionale fiskeriforvaltningsorganisationer.
- Der skal inkluderes en klausul om konsekvenserne i tilfælde af overtrædelse af menneskerettigheder og demokratiske principper.
- Det skal sikres, at den nye protokol fuldt ud overholder folkeretten og tjener den berørte lokalbefolknings interesser. Der skal inkluderes en bestemmelse om forsikringer fra Marokko om, at Marokko opfylder sine forpligtelser i henhold til folkeretten og inden for FN's rammer, i relation til implementeringen af fiskeripartnerskabsaftalen. Særligt skal Marokko jævnligt rapportere om de økonomiske og sociale virkninger af sektorstøtten i henhold til fiskeriprotokollen, herunder den geografiske fordeling heraf.

Ny protokol

En ny protokol blev paraferet den 24. juli 2013. Fiskeriprotokollen gælder for en periode på fire år fra dens ikrafttræden.

Generelt er formålet at styrke samarbejdet mellem EU og Marokko med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeressourcerne i Marokkos fiskerizone i begge parter interesse.

Det fremgår af Kommissionens begrundelse for forslaget, at det overordnede formål med protokollen er at skabe fiskerimuligheder for EU-fartøjer i marokkansk farvand inden for det tilgængelige overskud. Kommissionens forhandlingsposition var blandt andet baseret på resultaterne af en evalueringsrapport udarbejdet af eksterne eksperter i 2010.

Det fremgår desuden af protokollen, at den skal medvirke til imødegå de generelle mål for associeringsaftalen¹³ og skal sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne ud fra miljømæssige, økonomiske og sociale hensyn. Det fremgår ligeledes, at protokollen implementeres i overensstemmelse med artikel 1 i associeringsaftalen om udvikling af dialog og samarbejde og artikel 2 om respekt for demokratiske principper og menneskerettigheder.

Fiskeriprotokollen med Marokko omfatter adgang til fiskeri efter blandt andet tun, sardin, makrel, hestemakrel, ansjos og senegalesisk kulmule i Marokkos fiskerizoner, defineret som farvande henhørende under Marokkos højhedsområde eller jurisdiktion, og som også giver adgang til visse fiskerimuligheder ud fra Vestsahara.

Protokollen giver EU-fartøjer adgang til følgende fiskerier:

- 20 notfartøjer (svarende til tidligere protokol) til ikke-industrielt fiskeri nord for 34°18'00"N breddegrad efter sardin, ansjos og andre små pelagiske arter,
- 35 langlinefartøjer med bundline (mod 30 i den tidligere protokol) til ikke-industrielt fiskeri nord for 34°18'00"N breddegrad til demersale arter,
- 10 line- og stangfartøjer (mod 20 i den tidligere protokol) til ikke-industrielt fiskeri syd for 30°40'00"N breddegrad,
- 16 fartøjer, fordelt med 5 trawlere og 11 langlinefartøjer (mod 22 fartøjer, heraf højst 11 trawlere i den tidligere protokol) til demersalt fiskeri syd for 29°N efter blandt andet senegalesisk kulmule,
- 27 stangfartøjer til tunfiskeri (svarende til den tidligere protokol) og
- 18 trawlfartøjer til industrielt pelagisk fiskeri af i alt 80.000 tons (mod 60.000 tons i den hidtidige protokol) efter sardiner, ansjos og hestemakrel syd for 29°N breddegrad.

For det industrielle pelagiske fiskeri på 80.000 tons er der som noget nyt indført en begrænsning af fangstsammensætning på 65 % makrel, hestemakrel og ansjos, 33 % sardiner/sardinell og 2 % bifangster.

Fartøjer fra Spanien, Portugal, Frankrig og Italien har fiskerimuligheder efter tun og demersale arter, mens Spanien, Tyskland, Litauen, Letland, Nederlandene, Irland, Polen, Storbritannien, Portugal og Frankrig har fiskerimuligheder efter mindre pelagiske arter inden for aftalen.

Den samlede finansielle årlige modydelse er fastsat til 30 mio. € (ca. 224 mio. kr.), hvilket er en nedgang på 6,1 mio. € (45 mio. kr.) i forhold til den tidligere protokols fastsatte modydelse. Heraf udgør 16 mio. € (120 mio. kr.) kompensation for adgang til fiskeriressourcer og 14 mio. €

¹³ Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem Den Europæiske Union og Kongeriget Marokko af 26. februar 1996, herefter kaldet 'associeringsaftalen'.

(104 mio. kr.) er afsat til udvikling af Marokkos fiskeripolitik. Der forventes herudover en betaling på 10 mio. € (ca. 75 mio. kr.) fra rederne for licenser til fiskeri (mod ca. 3,4 mio. € (ca. 25 mio. kr.) i den tidligere protokol).

Den finansielle modydelse i protokollen skal bidrage til at udvikle og implementere Marokkos fiskeripolitik som led i deres fiskeristrategi for udvikling af fiskerisektoren (en strategi, som er udarbejdet af Marokko, betegnet Halieutis-strategien). I lighed med den tidligere protokol er der i den nye protokol opstillet proceduremæssige retningslinjer for den sektorstøtte til ansvarlig fiskeripolitik, som EU giver støtte til. Disse er dog præciseret i den nye protokol og indebærer blandt andet jævnlig afrapportering fra Marokko på projekter, herunder om et projekts sociale og økonomiske konsekvenser, navnlig for beskæftigelse, investeringer og alle kvantificerbare virkninger af de gennemførte foranstaltninger samt geografiske fordeling. Der skal ske en drøftelse heraf i Den Blandede Komité mellem EU og Marokko.

Der skal være et videnskabeligt samarbejde mellem parterne med henblik på overvågning af fiskeressourcernes tilstand i den marokkanske fiskerizone, og der vil blive afholdt møder regelmæssigt og efter behov mellem parterne om videnskabelige spørgsmål i forhold til protokollen. Forvaltningen og den tekniske overvågning af protokollen, herunder bæredygtig fiskeriforvaltning, skal drøftes i den Blandede Komité. Den Blandede Komité kan også (efter fælles aftale) ændre fiskerimulighederne fastsat i protokollen, såfremt det er i overensstemmelse med bevaring af de marokkanske fiskerimuligheder. I så fald kan den finansielle modydelse justeres tilsvarende. Dette fulgte også af den tidligere protokol.

Med protokollen forpligter parterne sig – i lighed med tidligere – til at fremme den økonomiske integration af erhvervsoperatører på en række områder. Som noget nyt indeholder protokollen en forpligtelse til at etablere elektroniske systemer til udveksling af information. Som hidtil er der krav om, at visse dele af fangsterne skal landes i Marokko.

Der er i protokollen indsat en bestemmelse om suspension af protokollen i tilfælde af tvister mellem parterne om fortolkning af protokollen og dens anvendelse. I tilfælde af suspendering vil den finansielle modydelse blive nedsat forholdsmæssigt.

Protokollen træder i kraft, når den er vedtaget af parterne og der er dermed ikke - indtil videre - aftalt midlertidig anvendelse af protokollen.

Vurdering af fiskeriet i Marokko

Kommissionen har i 2010 fået udarbejdet en evalueringsrapport om fiskeriprotokollen mellem EU og Marokko. Det fremgår af evalueringsrapporten, at ud fra de (på daværende tidspunkt) tilgængelige data er de fleste bestande, der fiskes, fuldt udnyttet eller overfiskede. Fiskeriindsatsen må derfor ikke stige og skal reduceres inden for visse fiskerier.

I den del af marokkansk farvand, hvor europæiske fartøjer (den sydlige del) kan fiske efter små pelagiske arter, er den biologiske vurdering, at der fiskes på et overskud af sardiner. Imidlertid vil en stigning af sardinfangster kunne skabe bifangster på bestande af hestemakrel og makrel, der synes at være overfisket. For senegalesisk kulmule mangler der fyldestgørende data om bestandene.

Det fremgår samtidig af evalueringsrapporten, at en fælles forvaltning af de små pelagiske bestande i de sydligt beliggende farvande med blandt andet Mauretanien, Senegal og Gambia er nødvendig for at få en bæredygtig og langsigtet forvaltning. Et sådant samarbejde på tværs af regionen er endnu ikke kommet i stand.

For gulfinnet tunfisk og bugstribet tunfisk reguleres disse fangster af ICCAT (Den Internationale Konvention for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet). Det fremgår af evalueringsrapporten, at gulfinnet tun i området er fuldt udnyttet, mens bugstribet tun ikke er fuldt udnyttet. Både EU og Marokko er kontraherende parter i ICCAT.

Evalueringsrapporten peger på, at visse flådesegmenter i fiskeriet har visse negative indvirkninger på miljøet, herunder discard, fangster af hajer og muligvis havpattedyr. Det gælder både EU's fartøjer samt nationale og andre udenlandske fartøjer, som fisker målrettet efter de samme bestande.

Det konkluderes vedrørende bestandssituationen, at EU's fiskeri i Marokko har haft en potentiel negativ virkning på bæredygtigheden af fiskeriet i Marokko, idet EU's fiskeri dog – når der ses bort fra det pelagiske fiskeri i de sydlige farvande – udelukkende udgør 0,4 % af de samlede fangster.

Der bemærkes, at partnerskabsaftalen har været vanskelig at gennemføre og ikke effektivt har bidraget til implementeringen af Marokkos sektorpolitik. Evalueringen af effektiviteten af fiskeriaftalen fremhæver desuden, at de opnåede resultater har været til en meget høj pris. Omkostningseffektiviteten af aftalen var lav og vurderedes at være den laveste blandt de bilaterale fiskeriaftaler mellem EU og tredjelande.

Bemærkninger til vurderingen af fiskeriet i sammenhæng med den nye fiskeriprotokol

En stigning i kvoten for sardiner vurderes ikke umiddelbart at være i modstrid med bæredygtighedsprincippet, da sardiner ikke er overfisket i den sydlige del af de marokkanske farvande. Det pelagiske industrifiskeri omfatter også makrel og hestemakrel, der synes at være overfisket, hvilket kan være et problem ved bifangst heraf i sardinifiskeriet. Det pelagiske industrifiskeri omfatter tillige senegalesisk kulmule, hvor der mangler fyldestgørende data om bestandene. Evalueringsrapporten nævner ikke specifikt ansjos, som også er omfattet af det pelagiske industrifiskeri. En stigning på 20.000 tons pelagisk industrifisk er således bekymrende, såfremt fiskeriet efter makrel og hestemakrel hermed stiger. Der er dog i protokollen som noget nyt indsat begrænsninger for fangstsammensætningen af arterne i industrielt pelagisk fiskeri.

I forhold til forhandlingsmandatet skal særligt fremhæves, at mens det i Kommissionens begrundelse til fordelingen af fiskerimuligheder nævnes, at denne skal ske indenfor et overskud af fiskeriressourcer, er dette ikke anført eksplicit i protokollen. Der er dog henvisninger til bæredygtighed og hvorvidt der alene fiskes på et overskud vil derfor afhænge af den konkrete implementering af protokollen.

Bemærkninger til vurderingen af folkeret og menneskerettigheder i sammenhæng med den nye fiskeriprotokol

I relation til forhandlingsmandatets forslag om, at der i aftalen skulle inkluderes en klausul om konsekvenserne i tilfælde af overtrædelse af menneskerettigheder og demokratiske principper er dette i en vis grad kommet til udtryk i den forhandlede aftale. Der er dog tale om en noget blød mekanisme, da det i forhandlingerne har været vanskeligt at komme igennem med meget håndfaste garantier, særligt i forhold til problematikken om Vestsahara.

Det følger endvidere af protokollen, at aftalen skal implementeres i overensstemmelse med artikel 1 i associeringsaftalen mellem EU og Marokko. Hermed gøres respekt for demokratiske principper og grundlæggende menneskerettigheder til en grundlæggende del af begge aftaler. Det

følger ligeledes af protokollen, at aftalen vil kunne suspenderes, hvis der opstår tvist om dens gennemførelse.

Sammenfattende bemærkes det, at protokollen blandt andet indeholder rapporteringsforpligtelser og adgang til suspension af aftalen, der vil kunne medvirke til, at Marokko efterlever sine folke- og menneskeretlige forpligtelser. Det vil således være muligt gennem beslutninger om programmer, og rapporteringer om programmernes gennemførelse at påse om gevinsterne efter protokollen kommer lokalbefolkningen til gode. Hvorvidt disse forpligtelser rent faktisk efterleveres, vil dog selvsagt afhænge af den konkrete implementering af protokollen. Der bliver derfor en væsentlig opgave for EU i at sikre en løbende overvågning af protokollens gennemførelse.

Udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU-budgettet. Størrelsen af fiskeriprotokollens forventede samlede udgift på EU's budget i finansiell modydelse er 30 mio. € (ca. 224 mio. kr.). Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, hvilket svarer til en statslig udgift ved protokollen på ca. 600.000 € (ca. 4,5 mio. kr.) årligt. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Høring

§ 5-udvalget (fiskeri) vil blive hørt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vurderer i relation til spørgsmålet om Vestsahara, folkeretten og menneskerettigheder, at protokollen indeholder blandt andet rapporteringsforpligtelser og adgang til suspension af aftalen, der vil kunne medvirke til, at Marokko efterlever sine folke- og menneskeretlige forpligtelser. Det skulle således være muligt gennem beslutninger om programmer, og rapporteringer om programmernes gennemførelse, at påse om gevinsterne efter protokollen kommer lokalbefolkningen til gode. Hvorvidt disse forpligtelser rent faktisk efterleveres, vil dog selvsagt afhænge af den konkrete implementering af protokollen. Der bliver derfor en væsentlig opgave for EU i at sikre en løbende overvågning af protokollens gennemførelse.

Regeringen henholder sig i relation til den fælles fiskeripolitik's eksterne dimension generelt til principperne, som indgår i Folketingets vedtagelse V42 af 7. april 2011, herunder særligt:

- at EU-fartøjers eksterne fiskeriaktiviteter forvaltes og kontrolleres efter samme standard som inden for EU-farvande, herunder at EU's fiskeriaftaler påviseligt skal understøtte en social og miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Specifikt for så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,

- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne, og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye protokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension fra rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-20. marts 2012.

Regeringen finder i relation til fiskeriprotokollen med Marokko, at spørgsmålet om sikring af bæredygtig forvaltning af fiskeressourcer, herunder at der alene fiskes på et overskud vil afhænge af den konkrete fiskeriforvaltning i Marokko og samarbejdet mellem EU og Marokko inden for rammerne af aftalen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstater med væsentlige fiskeriinteresser i området forholder sig positivt over for forslagene og forventes at tilslutte sig disse. Nogle medlemsstater forventes at forholde sig skeptiske til forslagene.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Udkast til forhandlingsmandat til at indlede forhandlinger om en ny fiskeriprotokol blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2012, jf. samlenotat oversendt den 12. januar 2012.